WIKIPEDIA

Luuvin kieli

Luuvilaista hieroglyfikirjoitusta sisältävä kivipylväs.

Luuvin kieli[1] on muinaiseen heettiläisvaltakuntaan kuuluneessa Luvian maakunnassa puhuttu kuollut kieli. Se kuuluu indoeurooppalaisten kielten heettiläiseen ryhmään.[2]

Kieli tunnetaan heettiläisten pääkaupungin Hattušan arkistoista löydettyjen nuolenpääkirjoitusten sekä heettiläisillä hieroglyfeillä laadittujen tekstien perusteella. Luuvinkieliset nuolenpääkirjoitukset ovat heettiläisiin teksteihin sisältyviä katkelmia ja yksittäisiä sanoja. Ne on kirjoitettu 1500–1200-luvuilla eaa. Hieroglyfikirjoituksesta on säilynyt etupäässä piirtokirjoituksia, joista suurin osa on laadittu heettiläisvaltakunnan tuhoutumisen jälkeen 900–600-luvuilla eaa.[2]

Heettiläisiin teksteihin sisältyvien mainintojen ja piirtokirjoitusten löytöpaikkojen perusteella luuvin kielen ydinalue sijaitsi eteläisessä ja lounaisessa Vähässä-Aasiassa ulottuen nykyisen Syyrian pohjoisosiin. Piirtokirjoituksia on löydetty myös Vähän-Aasian länsi- ja keskiosista.[2]

Luuvin ja heetin kielen suhde on kyseenalainen. Nykyään vallitsevan käsityksen mukaan ne ovat saman kielen rinnakkaisia murteita. On mahdollista, että heettiläisvaltakunnan myöhäiskaudella puhekielenä toimi luuvi ja heettiä käytettiin vain kirjakielenä.[3]

Katso myös

- Luuvilaiset

Lähteet

1. Anhava, Jaakko: *Maailman kielet ja kielikunnat (3. painos)*, s. 91. Tampere: Gaudeamus, 2005. ISBN 951-662-734-X.
2. Roger D. Woodard (ed.): *The Ancient Languages of Asia Minor*, s. 31. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. ISBN 978-0-521-68496-5.
3. Roger D. Woodard (ed.): *The Ancient Languages of Asia Minor*, s. 31–32. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. ISBN 978-0-521-68496-5.